

V návaznosti na odkaz brněnské moderny

Bohuslav Fuchs byl skvělým novátorským architektem už v době meziválečného brněnského funkcionalismu a je ikonou dodnes. Ve většině případů právem. Také v odborné škole na ženská povolání Vesna s Domovem Elišky Machatové z roku 1929 - 30, kterou vytvořil jako výrazný komplex dvou vzájemně spojených čtyřpodlažních budov ležících na svahu zahrady, nabídl novum. Přenesení nosné funkce z obvykle masivních zdí na stěny mezi místnostmi s příčným položením stropů vytvořilo jiné podmínky architektonického výrazu. Vtlačením hmotného obalu dovnitř a vznik estetiky racionálního zření na území dalo celé vilové lokalitě charakter a punc výrazného stavebně architektonického kulturního zásahu.

Přestože pan zastupitel Bílek se poučeně bere o kvalitu vilového funkcionalistického odkazu, je třeba zmínit, že v běhu svých starostí nahlíží celou věc kvality poněkud zevrubně. Kvalita, kterou se zabývá investor sousední stavby, tedy domu v sousedství zmíněné Vesny vychází právě z odkazu výše zmíněného. Příprava studie trvající bez výsledku stavebního povolení ale s neutuchající péčí o architekturu navazující na kulturní odkazy funkcionalismu více než rok tak, aby stavba vedle Vesny na existující hodnoty navázala, byla shledána smysluplnou, a to s daným souhlasem jak představitelů městské části, tak památkové péče. A to už před více než dvěma roky. Stávající investorská příprava i architektonické doladování detailů na tuto kvalitu s veškerou péčí vědomě navazují. V osvětí pečlivých příprav je poněkud irelevantní se zaklínat ne příliš profesně poučenými pojmy a hodnoceními typu „paneláková architektura“. Skutečné vyhodnocení stejné či obdobné kvality, jako je v okolí, jako nedostatečné nevychází z ničeho jiného než z „dojmologie“, tedy pocitu, že jakékoli přiměřené přirovnání se k funkcionalistickému odkazu je i dnes téměř svatokrádežné.

Znamená to tedy, že jsme jako společnost a generace kulturně impotentní se přiměřit k odkazu, kterého si stejně jako pan zastupitel Bílek i investor a pochopitelně jeho architekti, vážíme? Proč naopak nehledat společně energii, jak raději dohlídat z oprávněného pohledu přísné veřejnosti danou stavbu - s Vesnou do souměřitelné realizace? Dá se předpokládat, že zastupitel právě za lidovou stranu bude tomuto nápomocen, podobně jako bylo vedení města se zastoupením KDU- ČSL nápomocno hledání optima při přestavbě a dostavbě Domu umění v Brně před dvěma lety, shodou okolností také architekturou právě od Bohuslava Fuchse?

Zde realizace s podporou a pozorností magistrátu města dopadla tak, že byla oceněna v mezinárodní publikaci ECOLA – European Conference of Leading Architects 2011.

Proč tedy připouštět, že naše doba a generace nemá možnost se přiřadit ke kulturnímu odkazu, o kterém zde mluvíme? U politika osvícené mysli a nadlokálního formátu toto přiřazení se kulturní historii lze očekávat. Potud je politika ještě kulturním fenoménem, pokud jde o potenci se ještě věnovat vedle obecných politických balastů ve společnosti i něčemu pozitivnímu, třeba soudobé architektuře.

doc. Ing. arch. Petr Hrůša
architekt